

JAARGANG 2 • NUMMER 3 • JANUARI 2008

# Schotland

## digizine

**WIE WIL ER NOU NIET NAAR SCHOTLAND**

Schotland Digizine wordt gratis via e-mail verspreid met het ideaal om zoveel mogelijk in Schotland geïnteresseerden van een diversiteit aan info te voorzien. Onderwerpen zullen bijvoorbeeld zijn: Schotse activiteiten in Nederland en info over Schotland - Schotse winkels - Schotse restaurants - Schotse ruiten [tartans] Schotse evenementen - Schotse verenigingen - Schotse verhalen - Reistips - Schotse geschiedenis - Schotse achtergronden - Schotse whisky

**WIJ WENSEN  
IEDEREEN (ALSNOG)  
EEN  
VOORSPOEDIG  
NIEUW JAAR**

**HET KAN ZIJN DAT U EEN EDITIE VAN EEN VRIEND OF KENNIS  
HEBT ONTVANGEN. OM IN ONS VASTE VERZENDBESTAND  
TE KOMEN, MAIL DAN ZELF UW E-MAIL ADRES NAAR:  
INFO@SCHOTLANDDIGIZINE.NL**

**SCHOTLAND DIGIZINE JUIST NIET MEER ONTVANGEN?  
MAIL NAAR INFO@SCHOTLANDDIGIZINE.NL**

**VERSCHEIJNING [IN GEVAL VAN GENOEG INPUT EN INSPIRATIE]:  
OM DE TWEE MAANDEN**

**HET VOLGENDE NUMMER KUNT U IN MAART 2008 VERWACHTEN**

**INFO ENZO GRAAG AANLEVEREN VÓÓR 15 FEBRUARI 2008**

## **I N H O U D S O P G A V E**

<b>AGENDA</b>	<b>3</b>
<b>TARTAN DAY NEDERLAND 2008</b>	<b>4</b>
<b>INTRO</b>	<b>4</b>
<b>TARTAN &amp; WHISKY</b>	<b>5</b>
<b>SCHOTLAND ZELFSTANDIG</b>	<b>5</b>
<b>FAMOUS...</b>	<b>5</b>
<b>ARBROATH SMOKIE TARTAN</b>	<b>6</b>
<b>SCHOTLAND LANDENINFORMATIE</b>	<b>7</b>
<b>FOTO'S VAN HET INTERNET</b>	<b>16</b>
<b>RECEPT - BARLEY BROTH / SCOTCH BROTH</b>	<b>17</b>
<b>WWWSCHOTS</b>	<b>18</b>
<b>DISTILLERY BESPROKEN - IMPERIAL</b>	<b>19</b>
<b>WHISKY'S BESPROKEN - TAMNAVULIN 12 EN GLENTROMIE 12</b>	<b>20</b>
<b>LEEN - COLUMN</b>	<b>21</b>
<b>PROEVERIJ BAS BAAN</b>	<b>22</b>
<b>WWWWHISKY</b>	<b>23</b>

### **DE VOORPAGINA:**

Wie wil er nou niet naar Schotland bij het zien van deze foto? Voor diegenen die er nog geen warm gevoel van krijgen, hebben wij deze editie grotendeels gewijd aan info over Schotland.

# AGENDA

## **JANUARI 2008** | **19**

Whisky Weekend [un]Limited  
whiskyproeverijen.nl

## **JANUARI 2008** | **26**

Burns Night, Van der Valk hotel, Assen  
scotsinassen.nl

## **FEBRUARI 2008** | **16 EN 17**

International Malt Whiskyfestival, ICC, Gent  
whiskyfestival.be

## **FEBRUARI 2008** | **23**

Ceilidh van Scot Heritage  
scotsheritage.nl

## **FEBRUARI EN MAART 2008** | **29 T/M 2**

Whisky Festival Noord Nederland, Aa Kerk, Groningen  
wfnm.nl

## **APRIL 2008** | **5**

Danscompetitie Noord-Nederland  
<http://lunsing-cazemier.magix.net/website/>

## **APRIL 2008** | **6**

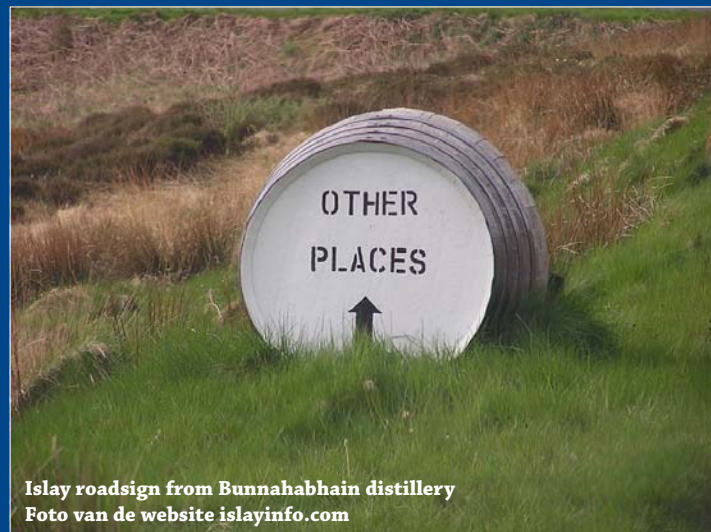
Tartan Day nederland, 's-Gravendeel  
theworldofscotland.nl

## **MAART 2008** | **15**

Whisky Live Eindhoven  
whiskyfestival.nl

## **MEI EN JUNI 2008** | **31 EN 1**

Schotland Festival  
schotlandfestival.nl



Islay roadsign from Bunnahabhain distillery  
Foto van de website [islayinfo.com](http://islayinfo.com)

WILT U OOK ÚW ACTIVITEIT VERMELD ZIEN, MAIL DEZE DAN NAAR [INFO@SCHOTLANDDIGIZINE.NL](mailto:info@schotlanddigizine.nl)

# TARTAN DAY NEDERLAND 2008

Tartan Day nederland is een initiatief van The World of Scotland uit 's-Gravendeel en wordt georganiseerd naast hun Craft Shop & Highland House aan de Griendweg 5 te 's-Gravendeel.

De opzet van Tartan Day nederland is een gezellig samenzijn van mensen die een 'passie' hebben voor zowel Schotland als voor alles dat met de Schotse ruit [de Tartan] te maken heeft. Er worden presentaties gegeven en voordrachten gehouden over diverse onderwerpen - waaronder de Whisky Tartan - en er zijn highland dance, Scottish Country Dance en dansvoorstellingen. Een doedelzakband is aanwezig. Tevens zijn er infostands van op Schotland gerichte bedrijven en verenigingen. Natuurlijk worden er veel mensen in kilt, of op welke andere manier dan ook, in Schotse ruit verwacht. Ook aan de kids wordt gedacht, dus die kunnen gezellig mee komen.

Hoogtepunt van deze Tartan Day nederland zal de introductie zijn van de Whisky Tartan. Deze nieuwe tartan is in Nederland ontworpen en geregistreerd door Edgar van de Crommert in 2007. Voor deze unieke tartan hebben het productieproces van whisky en het product zelf portret gestaan. In Schotland wordt de Whisky Tartan exclusief voor The World of Scotland geweven. De presentatie van de Whisky Tartan vindt plaats op Tartan Day nederland 2008. U kunt er bij zijn!

Op de website van The World of Scotland zal tot aan 6 april - steeds weer actueel - vermeld worden welke verenigingen, instanties en bedrijven deel zullen nemen. En natuurlijk welke clans en tartans er aanwezig zullen zijn.

Toegangskarten à € 8,00 zijn verkrijgbaar in de Craft Shop in 's-Gravendeel of: maak € 8,00 x aantal personen over op giro 5201450 van The World of Scotland o.v.v. Tartan Day + uw adres, PC + woonplaats + eventueel uw clan of tartan; de karten worden u dan toegezonden. Aan de kassa zullen er op de dag zelf ook nog karten te koop zijn.

**Tartan  
Day**  
NEDERLAND

*In Canada, de V.S. en Schotland  
ook in Nederland.*

*Dit jaar o.a. introductie van de  
Whisky Tartan®!*

**Zondag 6 april 2008 - Aanvang: 11.00 uur - Einde: 16.00 uur**  
**Locatie: Griendweg 5 - 3295 KV 's-Gravendeel [industrieterrein Mijlpolder]**

**[www.theworldofscotland.nl](http://www.theworldofscotland.nl)**

## INTRO

Beste lezer[s],

Om te beginnen, willen wij iedereen [alsnog] een voorspoedig nieuw jaar wensen en hopen zelf tegelijkertijd ook in 2008 weer een aantal leuke Digizines voor nóg meer liefhebbers te mogen maken. Deze editie hebben wij grotendeels gevuld met bruikbare info voor een bezoek aan Schotland, want hoewel menig lezer er een vaste bezoeker van is of er in ieder geval goed van op de hoogte is, mogen wij zeker de mensen die er nog niet geweest zijn niet vergeten.

Verder zijn Tartan & Whisky nog steeds aanwezig en sluiten wij weer af voor de whisky liefhebbers.

Wij gaan er als vanouds weer stevig tegenaan iedereen van zoveel mogelijk info te voorzien, maar mocht ú ons kunnen voorzien van weetjes, goede adressen voor overnachtingen in hotels of Bed & Breakfasts, weet u ergens een top-restaurant of raadt u een bepaalde wandeling in een speciaal gebied iedereen aan: geef het ons door, zodat wij het op onze beurt weer door kunnen geven.

Stuur uw verhalen en tips naar

**[info@schotlanddigizine.nl](mailto:info@schotlanddigizine.nl)**

Kijk voor meer nuttige info en links op onze website

**[schotlanddigizine.nl](http://schotlanddigizine.nl)**

**Bedankt en graag tot ziens!**

Louise & Edgar

# TARTAN & WHISKY

Happy New Year!

Enjoy this new year like you enjoy a fine selection of whiskies

Select the best! Forget the rest!



# SCHOTLAND ZELFSTANDIG

14-11-2007 20:06:30

## Schotland klaar voor zelfstandigheid

**GLASGOW** - Schotland is in 2017 onafhankelijk van Groot-Brittannië. Deze verwachting uitte de Schotse premier Alex Salmond tijdens een bezoek aan de universiteit van de Schotse stad Glasgow.

Het was de eerste keer dat de regeringsleider een tijdstip voor zelfstandigheid noemde, meldden Schotse media woensdag.

Premier Salmond wil nog voor de verkiezingen van 2011 een referendum over afscheiding houden. Op weg naar onafhankelijkheid moet Schotland de komende jaren dezelfde economische groei bereiken als kleine lidstaten van de Europese Unie.

De Schotten kennen al autonomie wat betreft gezondheid, onderwijs, transport en huisvesting. De aankondiging van Salmond komt in een jaar dat Schotland precies driehonderd jaar onder de Britse troon valt.

Bron: msn.nl

## FAMOUS:

Famous: elke kroeg een eigen fles.

De kans is groot dat je binnenkort in het cafe whisky drinkt die exclusief voor die kroeg is. Het schotse whisky-merk Famous Grouse geeft de horeca namelijk de gelegenheid een eigen whisky te schenken. Met deze actie viert het whisky-merk dat het al geruime tijd de meest verkochte whisky in ons land is.

Bron: Metro

# ARBROATH SMOKIE TARTAN

The Declaration of Arbroath in 1320 is one of the most important documents in Scottish history - it is the founding document of the Scottish nation. Yet, if you ask people what they associate with Scotland's north-east town of Arbroath, the answer they invariably give is the Smokie. The humble Arbroath Smokie has not only been awarded Protected Geographical Interest status by the European Commission on par with Parma ham and Champagne, it now has its own official tartan.

The brainchild of Arbroath fish merchant Campbell Scott, the tartan was developed in partnership with wife Fiona and her employer, the Strathmore Woollen Company, based in nearby Forfar. The first step was to decide which colours should be included in the design and the final result was red, to represent the red sandstone of Arbroath's famous Abbey where the Declaration of Independance was signed in 1320; Blue and White, to represent the sea which provides the haddock for making into smokies; Scarlet, for the fire in the barrel which provides the smokies with their unique taste and finally, golden yellow to represent the delicacy itself. The tartan has three golden yellow lines running through it to represent the sticks on which the smokies hang when being cured.

Campbell sells worldwide through his website and the main idea behind the smokie tartan was to give the huge international family of Scottish descent, something to celebrate their heritage with by wearing the smokie tartan. The wide appeal and flexibility of tartan has lent itself to many new designs, including a number of generic tartans which are not affiliated to any specific clan or family and can, therefore, be worn by anyone. Recently, a number of private designs for pipe



Fiona, Jane and Campbell Scott launch the Smokie Tartan in Arbroath

bands, the military and even some football clubs have emerged - recently the Strathmore Woollen Company won a £20,000 contract to produce tartan cloth for the Sultan of Oman's military pipe band.

The new smokie tartan is already becoming popular with people all over the world who wish to celebrate their conections with Arbroath, the humble smokie and the fishing community in general.

The Arbroath Smokie Tartan is available exclusively through <http://arbroath-smokie.co.uk/>

Our range of products on the website is not exhaustive and if there is something in particular you are looking for please do not hesitate to contact us and we will do

our best to accommodate you.



## ARBROATH SMOKIE

### REGISTRATIE BIJ DE TARTANS AUTHORITY

Name of Tartan: **Arbroath Smokie**

Alternative name:

ITI number: **6596** Date: **pre 2005**

Category: **Corporate**

Designer / Source: **Yellowley, Heather**

Copyright:

# SCOTLAND LANDEINFORMATIE

## HET LAND

### Geografie

Met een oppervlakte van 77.167 km<sup>2</sup> is Schotland op te delen in vijf streken: de Schotse Hooglanden, Zuid-Schots Bergland, Strathclyde, Oost-Schotland en de eilanden van de Hebriden, Orkney en Shetland. Het landschap van alle streken wordt gekenmerkt door de volgende drie elementen: de kust, vlak akkerbouwgebied en woest berg- of heuvelland. De grillige en rotsachtige kust van de Atlantische Oceaan verschilt enorm van de rechte Ierse kust en de Noordzeekust van Schotland. De grotere Schotse steden zijn in het vruchtbare akkerland langs deze rechte kusten te vinden.



In de meer agrarische gebieden van Schotland is het landschap lieflijk en glooiend, maar niet echt spectaculair. Dat is het woeste en lege berglandschap des te meer. Op de eilanden is de begroeiing nog schaarser dan in de berggebieden, omdat er door de wind en de zeelucht maar weinig bomen groeien. Het Zuid-Schots Bergland is een wat vergeten berglandschap. De meeste toeristen rijden er snel doorheen naar de Hooglanden, terwijl het gebied hetzelfde soort landschap heeft en het er rustiger is dan in de Hooglanden. De Schotse Hooglanden zijn het grootste en bekendste gebergte van Groot-Brittannië met als hoogste berg de Ben Nevis [1344 meter].

### Klimaat

Het klimaat van Groot-Brittannië wordt beïnvloed door de warme Golfstroom. Deze brengt tropisch zeewater naar de Schotse westkust, maar koelt vervolgens snel af. In Schotland waait het altijd stevig vanuit het westen en is de luchtvochtigheid hoog, waardoor het al gauw kouder aanvoelt dan het in werkelijkheid is. Bovendien

zorgt de hoge luchtvochtigheid voor veel mist.

Over het algemeen zijn de Schotse winters zacht en de zomers koel, met uitzondering van de Hooglanden, waar op sommige plekken bijna het hele jaar door sneeuw ligt. Hoewel Schotland berucht is om haar regen, valt er in de zomer minder regen dan in Nederland. Vooral in het voorjaar is het meestal betrekkelijk droog.

## NATUUR

### Planten

De natuurlijke vegetatie van Groot-Brittannië komt overeen met die van de oude loofbossen van Europa, maar de grond is drassig en grotendeels bedekt met veen. De boomgrens ligt tussen de 300 en 600 meter, daarboven groeien alleen heidesoorten, varens en grassen. Bij poelen en moerassen groeien orchideeën en wollegras. Ook zijn in Schotland hier en daar nog restanten van een oerwoud met pijnbomen te vinden. Vroeger werden veel gekapte bossen niet opnieuw aangeplant, zodat de woeste grond zich in Schotland flink heeft kunnen uitbreiden. In de vorige eeuw is men wel op grote schaal met herbebossing begonnen. Zo is de vegetatie in de landbouwgebieden allemaal aangeplant. Tot slot is er de distel, het nationale symbool van Schotland, die er flink op los groeit in het gebied.

### Dieren

Schotlands grote wild bestaat uit herten en reeën. Daarnaast zijn roofdieren als vossen en dassen overal te vinden en leven hier en daar ook otters, marters en wilde katten. Verder kom je overal in Schotland schapen tegen. Kijk als automobilist goed uit, want ze lopen regelmatig op de kleine bergweggetjes in de Hooglanden.

In de wateren rond Schotland zitten veel zeehonden en aan de kust zijn



veel vogelreservaten. De beschutte baaien vormen namelijk een belangrijk voedselgebied voor veel vogels die in Schotland komen overwinteren. De Schotse rivieren en beken zitten vol zalm en forel. Verder zorgt het vochtige klimaat voor een grote hoeveelheid insecten, waarvan de midges de beruchtste zijn. Ze leven in de Hooglanden, zijn heel klein en steken verschrikkelijk!

## BEVOLKING

Van de 59 miljoen inwoners die Groot-Brittannië telt wonen er ongeveer 5 miljoen in Schotland. Terwijl in Engeland gemiddeld 376 mensen per km<sup>2</sup> wonen, zijn dat er in het dunbevolkte Schotland slechts 64. Hoewel het aantal emigranten in Groot-Brittannië geringer is dan het aantal immigranten, zoeken nog steeds veel Britten hun heil in het buitenland. Zo wonen van de Schotten inmiddels meer mensen buiten Schotland dan in Schotland. Ook komen er steeds meer asielzoekers naar Groot-Brittannië.

Waar Engelsen wel eens wat stug over kunnen komen op toeristen, zijn de Schotten over het algemeen zeer vlot. Ze wijzen je al de weg voordat je erom vraagt en bij autopech staan ze gelijk voor je klaar.

## Religie

In Schotland is sprake van een staatskerk, net als in Engeland, maar op theologisch gebied verschillen de twee aanzienlijk van elkaar. De ambtsdragers van de anglicaanse kerk staan heel wat losser van de staat dan hun collega's van de presbyteriaanse kerk in Schotland. De laatstgenoemde heeft een gereformeerde theologie, wordt gekenmerkt door sobere diensten en telt bijna 700.000 leden. Een deel van de presbyteriaanse gelovigen heeft zich in de 19e eeuw afgescheiden in de Free Church of Scotland.

Verder zijn op verschillende plekken in Schotland kerkgebouwen van de Episcopal Church of Scotland te vinden, welke op organisatorisch gebied verbonden zijn met de anglicaanse kerk. De laatste jaren komen er diverse evangelische en pinksterbewegingen bij en ook christelijke sekten vinden in Groot-Brittannië

nog steeds dankbaar gehoor. Een omvangrijke organisatie is ook die van de vrijmetselaars. Van de Britse moslims is een groot deel van Pakistaanse en Bengaalse afkomst.

Ondanks de ontkerkelijking, die hard toeslaat in Schotland, zijn op sommige plekken de spanningen tussen de verschillende religies nog niet verdwenen. Zo is de stad Glasgow nog altijd diep verdeeld tussen protestantse Schotten en katholieke Ieren, hetgeen vooral bij voetbalwedstrijden tot spanningen kan leiden. Ook kan een katholiek zich nog steeds maar beter niet in arme 'protestantse' wijken vertonen.

## CULTUUR

### Traditie

Elke plaats van betekenis ten noorden van de rivier de Forth organiseert elke zomer wel een keer een Highland Game. Deze games gaan terug op middeleeuwse gebruiken, waarbij krijgsheren soldaten met elkaar lieten wedijveren. De spelers dragen een Schotse rok in de ruit van hun stam, en tonen hun kunsten op het gebied van paalwerpen, gewichtheffen en hamerslingeren.



### Kunst

Vanaf de Steentijd hebben de inwoners van het noorden van Groot-Brittannië een grote hoeveelheid monumenten en andere tastbare herinneringen achtergelaten. Zo zijn er in Schotland onder andere nog heilige steenkringen en hunebedden te vinden. Uit latere tijden stammen de talloze kerkjes en kastelen die Schotland rijk is. Van de Middeleeuwse schilder- en beeldhouwkunst is als gevolg van diverse beeldenstormen echter weinig overgebleven. De weerslag die de Industriële Revolutie op de kunst had, is vandaag de dag te zien



aan de imposante gebouwen in grote steden, gebouwd in opdracht van industriële en stadsbesturen.

Hoewel de Britse kunst in de 20<sup>e</sup> eeuw aanvankelijk achterliep op andere landen, ontketende de viering van het millennium rond het jaar 2000 een enorme bouwactiviteit. Vooral culturele centra en musea vestigden zich in spraakmakende nieuwe panden, zoals het Glasgow Science Centre en het nieuwe parlamentsgebouw in Edinburgh.

## **GESCHIEDENIS**

Waarschijnlijk waren er al mensen in het huidige Schotland tussen de verschillende ijstijden door, maar vanaf 650 voor Christus werd het gebied definitief bewoond door diverse Keltische stammen. Vervolgens regeerden de Romeinen eeuwenlang over de provincie Britannia. Na hun vertrek in de 5<sup>e</sup> eeuw viel het land in vele koninkrijkes uiteen, werd het overspoeld met immigranten uit alle windstreken en deed het christendom zijn intrede. Na de wrede invasies van de Noormannen herstelden de Angelsaksen zich in de 10<sup>e</sup> eeuw, waarna ook het koninkrijk der Schotten vorm kreeg. Deze monarchie was een federatie, met veel macht voor plaatselijke leiders en stammen, clans. Hoewel de Schotten vanaf 1320 in feite onafhankelijk waren, bleven de Engelsen altijd op de loer liggen.

Na de Honderdjarige Oorlog tegen Frankrijk en de Rozenoorlogen tussen het Engelse koningshuis en de hertogen van York herstelde de Welse koning Hendrik VII uiteindelijk de orde. Zowel de Kerk van Engeland (anglicaans) als de Kerk van Schotland [presbyteriaans] maakten zich vervolgens los van het rooms-katholieke Rome. Met de troonbestijging van koning Jacobus VI van Schotland, die tegelijkertijd koning van Engeland was, kwamen Engeland en Schotland nog nader tot elkaar, maar ze bleven vooralsnog hun eigen wetten en parlement houden.

In 1707, na tijdelijk een republiek te zijn geweest, werd Groot-Brittannië weer een koninkrijk, met daarin Engeland en Schotland voor het eerst officieel verenigd.

De Hooglanders werden in het gareel gehouden door klederdracht, doedelzakken en wapens te verbieden. Bovendien werden tussen 1780 en 1860 tienduizenden kleine boeren uit de Hooglanden en van de eilanden verdreven. Het eeuwenoude maatschappelijke bestel van de stammencultuur ging verloren, maar de Schotse hoofdstad Edinburgh werd in de tweede helft van de 18<sup>e</sup> eeuw het centrum van de Schotse Verlichting. Industriestad Glasgow profiteerde volop van de oorlogen in de vorige eeuw. Vooral tijdens de Tweede Wereldoorlog bloeiden de scheepsbouw en wapenindustrie in de Schotse stad als nooit tevoren. Na de oorlog kwam langzamerhand een einde aan de zware industrie in het noorden van Groot-Brittannië en werden de meeste Britse koloniën onafhankelijk, waardoor het land met recessie te maken kreeg. Het Noorden herstelde zich langzamer dan de rest van Groot-Brittannië, maar de laatste jaren gaat het economisch weer beter met de Schotse economie. Ook op politiek gebied gaat het de Schotten goed.

## **POLITIEK EN ECONOMIE**

### **Politiek**

Hoewel het Schotse parlement al in 1707 in het Engelse is opgegaan, heeft Groot-Brittannië nog steeds kenmerken van een federatieve staat. En Schotland krijgt weer steeds meer een aparte status. Bij een referendum in 1979 koos driekwart van de stemgerechtigden voor een apart Schots parlement. Deze volksvertegenwoordiging van 129 leden houdt zich vooral bezig met de belastingwetgeving, maar ook met welzijn, justitie en milieu. Verder wordt Schotland geregeerd vanuit Londen, de hoofdstad van Groot-Brittannië. De regering bestuurt het land uit naam van de koning[in], die weinig formele macht heeft. Het nationale parlement bestaat uit het Hogerhuis en het Lagerhuis. In het Hogerhuis zitten bisschoppen, edellieden en mensen die voor het leven door de vorst worden benoemd [ongeveer 700 leden]. Het volk kiest de 651 leden van het Lagerhuis. Schotland bezet zo'n 72 zetels in het nationale parlement, waarin de socialistische Labour partij en de conservatieve Tories de grootste politieke partijen zijn. De Schotse bevolking is vooral op Labour georiënteerd en daarna op de invloedrijke Scottish National Party.

## **Economie**

Na de Tweede Wereldoorlog zakte de Britse economie in elkaar. De industrie had verouderde machinerieën en de onafhankelijk geworden koloniën gingen zelf eindproducten maken in plaats van alle grondstoffen aan het moederland af te dragen. De Schotse economie herstelde zich wat beter dan de Engelse. Door de exploitatie van oliebronnen onder de Noordzee werden ongeveer 100.000 banen gecreëerd. Dat is meer dan 10% van de beroepsbevolking. Andere industrieën die het goed doen in Schotland zijn de elektronica, de chemie, de voedingswaren en natuurlijk de whisky. Daarnaast biedt het Schotse toerisme ruimte aan 155.000 arbeidsplaatsen en het bankwezen aan nog eens 100.000. Ook landbouw, veeteelt, bosbouw en visserij zijn bronnen van inkomsten voor de Schotten.

Na de conservatieve regering van Margaret Thatcher, die veel grote bedrijfstukken privatiseerde, heeft de socialistische regering van Tony Blair [van Schotse komaf] de uitholling van de sociale zekerheid voorlopig stopgezet. Hij heeft de zogenaamde 'derde weg' geïntroduceerd, een soort middenweg tussen het marktgerichte liberalisme en de traditionele verzorgingsstaat.

## **ETEN EN DRINKEN**

### **Eten**

Hoewel de Britse keuken niet bekendstaat om wereldberoemde gerechten, zijn er twee maaltijden die in Groot-Brittannië wel heel speciaal zijn: het ontbijt en de high tea. Zo is het traditionele ontbijt zeer stevig met worstjes, toast, yoghurt, thee en gebakken eieren. De high tea bestaat uit thee en hartige hapjes en zoete taartpuntjes. Vooral de scones, kleine zoete broodjes, zijn erg lekker. Ook de chocolate fudge cake is voortreffelijk.

Warme maaltijden worden in Groot-Brittannië tussen de middag en 's avonds geserveerd. Meestal bestaan deze uit een flink stuk vlees met een paar gekookte groenten, waartoe ook aardappelen en friet gerekend worden. Maar er zijn ook goede variaties op de bovengenoemde maaltijd te vinden. Zo staat in Schotse restaurants altijd haggis op het menu: pittig gekruid gehakt van de ingewanden

van het schaap. Het wordt opgediend met gestampte rapen en wegspoelen mag met whisky! Een typisch Schots nagerecht is cranachan, een zoet mengsel van room, bramen en haverhout.

Naast de traditionele eetgelegenheden zijn er in Groot-Brittannië, vooral in de steden, veel Indiase, Chinese en Italiaanse restaurants te vinden. Verder komen er steeds meer afhaalcentra.

### **Drinken**

De Schotten zijn dol op hun eigen whisky, maar ook van bier zijn ze niet vies. Net als Engelsen zitten ze veel in de pub, wat eigenlijk public house heet. Bier kan soms erg bitter zijn, een lager is dat een stuk minder. Donker bier noemt men mild. Wijn is in pubs erg duur. Er zijn wel speciale wine bars, die ook een stuk rustiger zijn dan pubs. Kinderen worden meestal niet toegelaten in pubs. Overal in Schotland zijn whiskydistilleerderijen te vinden, waar meer verteld wordt over de productie van de drank en waar natuurlijk geproefd kan worden.



## **VERVOER NAAR SCHOTLAND**

### **Boot**

Vanaf IJmuiden gaat dagelijks een veerdienst naar Newcastle en vanaf Rotterdam en Zeebrugge vertrekken veerdiensten naar Hull. Ook gaat er sinds kort een veerdienst vanaf Zeebrugge naar Rosyth [tegenover Edinburgh]. Er gaan goedkopere overtochten naar andere plaatsen in Engeland, maar dan is het nog een behoorlijk eind rijden naar Schotland.

### **Auto**

Na aankomst met de boot in Hull of Newcastle is Schotland makkelijk te bereiken

via de snelweg. De maximum snelheid is 112 kilometer per uur [70 mijl per uur]. Nummers van belangrijke doorgaande wegen dragen de letter A, maar de kwaliteit van deze wegen loopt uiteen. Zo zijn er zeer smalle A-wegen in de Hooglanden, waar motorvoertuigen elkaar alleen bij passeerhavens voorbij kunnen. Verder moet in de Hooglanden en op de eilanden rekening worden gehouden met loslopende schapen en runderen. En let op: in Groot-Brittannië wordt links gereden!

## **Bus**

Busmaatschappij Eurolines onderhoudt rechtstreekse verbindingen, inclusief overtocht met een veerboot, van Amsterdam en Brussel naar Londen. Via een overstap op de sneldiensten van de maatschappij National Express zijn Glasgow en Edinburgh snel te bereiken.

## **Trein**

De steden en grotere Schotse plaatsen zijn vanuit Londen goed met de trein te bereiken.

## **Vliegtuig**

Vliegen is een snelle, comfortabele en niet per se dure manier om naar Schotland te gaan. Er gaan regelmatig vluchten van goedkope maatschappijen. Daarnaast is een 'flydrive' een aantrekkelijk aanbod: een vlucht en een huurauto die op het vliegveld klaarstaat.

## **In Schotland**

In de stedelijke gebieden van Schotland is het openbaar vervoer [bus en trein] goed geregeld, maar plaatsen in dunbevolkte landelijke streken kunnen alleen met eigen vervoer of liftend worden bereikt. In afgelegen delen van Schotland neemt de postbode voor een klein bedrag passagiers mee in zijn dienstwagen, mits er plaats is. Informatie hierover is op te vragen bij: Royal Mail Public Relations Unit, 102 West Port, Edinburgh EH3 9HS. De eilanden en Ierland kunnen worden bereikt per veerdienst.

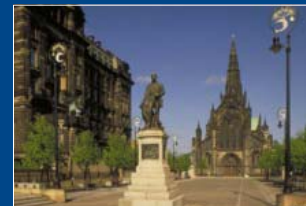
## **BEZIENSWAARDIG**

### **Edinburgh**

De geschiedenis van de Schotse hoofdstad wordt bepaald door de geschiedenis van Edinburgh Castle. De burcht, die bestaat uit gebouwen uit verschillende tijdperken, torent op imposante wijze boven de stad uit. De Middeleeuwse Schotse kroonjuwelen, de gezelligheid in het nabijgelegen park en de festivals op het burchtterrein maken van de burcht een heel bijzondere plek. Verder wordt Edinburgh opgedeeld in twee delen, het hooggelegen Old Town en het 18e eeuwse New Town met statige huizen. Het Royal Museum/Museum of Scotland en de National Gallery of Scotland zijn zeker een bezoekje waard.

### **Glasgow**

Met 570.000 inwoners is Glasgow de grootste stad van Schotland. De stad heeft het imago van industriestad inmiddels van zich afgeworpen en presenteert zich nu als gezellig uitgaans- en cultuurcentrum. De vele horecagelegenheden, theaters en levendige winkelstraten trekken vooral veel jonge Schotten aan. Vroeger trok de stad ook al veel mensen aan, maar dan in verband met werkgelegenheid in de industrie. Zo kwamen er boeren uit de Hooglanden, Ieren, Italianen en Indiërs. De bevolkingsopbouw weerspiegelt zich nu nog in de professionele voetbalclubs. Wanneer de Schotse, protestantse Rangers tegen het Ierse, katholieke Celtic spelen, staat Glasgow op zijn kop.



### **Saint Andrews**

Het oost-Schotse Saint Andrews wordt om drie redenen veel bezocht. In de eerste plaats is het stadje het wereldcentrum van de golfsport. Daarnaast heeft het een rijke academische traditie, die teruggaat tot de stichting van de universiteit in

1412 en was het tijdens de Hervorming het kerkelijke middelpunt van Schotland. De historische bezienswaardigheden liggen dicht bij elkaar.

## **Loch Ness**

Het beroemdste meer van Schotland lijkt eigenlijk meer op een brede rivier. Het is 39 kilometer lang, 1,5 kilometer breed en op sommige plekken wel 1000 meter diep. Het meer trekt dagelijks bezoekers aan, die hopen een glimp van het monster van Loch Ness, in de volksmond lieflijk 'Nessie' genoemd, op te vangen. In Drumnadrochit staat The Official Loch Ness Monster Exhibition Centre. Daar wordt meer verteld over de zoektocht naar het monster.



## **BEZIENSWAARDIGHEDEN**

### **Kilmartin Glenn**

Deze streek in het zuidwesten van Schotland was duizenden jaren lang een religieus centrum. Hiervan getuigt nog steeds een aantal historische monumenten, de Poltalloch Monuments, allemaal te vinden langs de A816. Sommige van deze verzamelingen van stenen stammen uit de Steentijd [3000 voor Chr.]. Bij deze stenen verbrandden de mensen vroeger hun doden. In het dorp Kilmartin staat een informatiecentrum.

### **Blair Atholl**

Dit witgepleisterde kasteel in Oost-Schotland heeft een indrukwekkende balzaal, een 16<sup>e</sup> eeuwse ridderzaal, een slaapkamervertrek met aan de muur Brusselse tapijten en een toren uit 1269.



Maar het meest interessante aan het kasteel is dat de hertogelijke familie van Atholl er nog steeds woont.

## **Schotse Hooglanden**

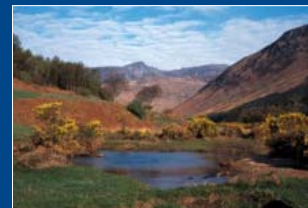
Eigenlijk is het hele gebied van de Schotse Hooglanden een bezienswaardigheid. De verlaten aanblik die het gebied tegenwoordig heeft, is het gevolg van de ontruiming in de 18e eeuw. Woeste bergen, langgerekte meren, maar ook waddegebied met zandstranden en steile klippen, maken de Hooglanden tot een indrukwekkend en mysterieus gebied. Een rit of wandeling door de Glencoe met uitzicht op de 1344 meter hoge Ben Nevis is werkelijk fantastisch!

### **Eilean Donan Castle**

Dit historische hoofdkwartier van de stam MacRae staat op een eiland tussen drie meren met steile hellingen. Het oorspronkelijke kasteel uit 1220 werd verwoest in 1719, maar in 1932 is het herbouwd. En met succes, want het Eilean Donan Castle heeft inmiddels al voor veel films als decor gediend.

### **Skye**

Op het 'eiland van de mist' mist het niet meer dan elders in de Hooglanden, maar het biedt wel een zeer mysterieuze aanblik als het mist. Het landschap is namelijk erg woest en leeg. Het eiland is te bereiken via een 700 meter lange tolbrug of een veerdienst. Vooral de fantastisch gelegen Cuillin Mountains zijn het bezoek dubbel en dwars waard.



### **Menhirs van Callanish**

Op het eiland Lewis, de grootste van de Hebriden, staan verschillende kringen van

stenen uit de Bronstijd. Ze zijn volgens een strak plan opgericht, in de vorm van een Keltisch kruis. In het midden staat een grote steen van zes meter hoog met daaromheen 13 kleinere stenen. Aan de noordelijke en oostelijke oevers van de inham van het eiland staan nog eens drie van dezelfde soort steenkringen.

## **STRANDEN EN ACTIEF**

### **Watersport**

Schotland is ideaal voor watersporters. Die kunnen op allerlei plekken surfen, zeilen, kanoën en waterskiën. Voor duikers zijn de kusten van Schotland ideaal, omdat het water heel helder is. Aan de Noordzeekust wordt veel gedoken bij Saint Abbs Head, aan de westkust bij Oban en Ullapool. Ook de talloze meren (lochs) lenen zich uitstekend voor de watersport.

Hoewel Schotland een aantal fantastische zandstranden heeft, is de temperatuur van het zeewater zelden lekker om in te gaan zwemmen.

### **Wandelen**

Langeafstandswandelingen kunnen prima gemaakt worden in Schotland. Zo is er de Southern Upland Way en de West Highland Way. Toch zijn er in het gigantische natuurgebied van de Hooglanden relatief weinig lange tochten te maken. Dat komt omdat de mensen daar van oudsher overal net zo vrij mogen rondwandelen als schapen. Plaatselijke informatiecentra hebben vaak suggesties voor dag- of trektochten. Het is belangrijk om altijd op alle soorten weer voorbereid te zijn, omdat de omstandigheden binnen enkele uren totaal om kunnen slaan.



### **Bergbeklimmen**

In het midden van de 19e eeuw is het bergbeklimmen ontstaan, en wel in Groot-

Brittannië. In de Schotse natuurgebieden zijn uitdagende steile rotswanden te vinden, zoals in de Hooglanden en op het eiland Skye. Glenmore Lodge bij Aviemore is een nationaal centrum voor bergbeklimmers.

### **Fietsen**

Hoewel er in Groot-Brittannië steeds meer fietspaden worden aangelegd, zal de fietser toch vaak nog de autoweg op moeten. De stijgingspercentages kunnen dan groot zijn, omdat er geen rekening is gehouden met fietsers. De fietspaden in de Hooglanden zijn vooral bedoeld voor mountainbikes. In rustige gebieden, zoals op de Hebriden, is het echter prettig fietsen.

### **Golf**

In Schotland kan op vele plaatsen worden golfd. Saint Andrews in Oost-Schotland is het wereldcentrum van de golfsport.

### **Wintersport**

Op sommige plaatsen in de Hooglanden kun je 's winters prima skiën.

## **COMMUNICATIE**

Het lijken toeristische attracties, maar de rode Britse telefoencellen doen het nog steeds. Bovendien is het goedkoper om vanuit de cel te bellen, dan met je eigen mobiele telefoon. Minimale inworp is 30p. Bellen naar Nederland kost 30p voor de eerste twaalf seconden, daarna 10p per zes seconden. Meer informatie is te vinden op [www.payphones.bt.com](http://www.payphones.bt.com) Internetcafés zijn in alle grotere plaatsen te vinden.

### **Taal**

Schotland heeft haar eigen variant van het Engels, het Broad Scots, met eigen woorden en uitdrukkingen. De klanken ervan zijn helder en de Schotten spreken hun taal duidelijk uit. Eeuwen geleden was de taal voor Engelsen soms moeilijk verstaanbaar, maar sinds de politieke eenwording van Schotland en Engeland zijn

de talen weer dichter naar elkaar toe gegroeid. Het onderlinge verschil van nu is vergelijkbaar met dat tussen Nederlands en Vlaams.

De oorspronkelijk nationale taal van Schotland, het Gaelisch, is voor veel Schotten een vreemde taal. In de Middeleeuwen begon het Engels het Gaelisch langzamerhand te overheersen. Het wordt nu alleen nog op de Hebriden als voertaal gebruikt. Toch zijn er nog ongeveer 80.000 mensen die het Gaelisch actief beheersen. Het gebruik ervan wordt gestimuleerd en in de Hooglanden en op de eilanden zijn verschillende tweetalige opschriften te vinden.

## Media

In Groot-Brittannië zijn de tabloids enorm populair, maar er zijn ook zeer gerenommeerde kranten verkrijgbaar. Voorbeelden hiervan zijn de links-liberale Guardian, de traditionele Times, de conservatieve Daily Telegraph, de nuchtere Financial Times en de degelijke Independent. Ook zijn er kranten die alleen op zondag verschijnen. Daarnaast heeft iedere regio haar eigen krant, zoals Schotland The Scotsman heeft. Nederlandse kranten zijn in sommige grote steden en toeristencentra te koop. De Britse radio en televisie worden voor een groot deel bepaald door de programma's van de BBC.



## DOUANE

### Reisdocumenten

Voor een vakantie naar Schotland is een geldig paspoort of toeristenkaart vereist. Mensen die regelmatig medicijnen gebruiken, moeten hun arts om een medisch paspoort vragen. Nederlandse en Belgische rij- en kentekenbewijzen worden zonder meer erkend. Een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor het voertuig en een eventuele caravan of aanhanger is verplicht.

## In- en uitvoer

De volgende producten mogen zonder aangifte in- of uitgevoerd worden: 200 sigaretten of 50 sigaren, één liter sterke drank of wijn, 500 gram koffie en 50 milliliter parfum.

## GEZONDHEID

Een bezoek aan Schotland brengt geen speciale gezondheidsrisico's met zich mee.

## Gehandicapten

Veel openbare gebouwen in Groot-Brittannië zijn toegankelijk voor gehandicapte bezoekers. Ook zijn steeds meer hotels en restaurants ingesteld op het ontvangen van gehandicapte gasten en hun eventuele begeleiders. Vaak gelden voor gehandicapten speciale, lagere, tarieven bij toeristische attracties, voorstellingen en concerten. Het is handig om van tevoren naar speciale zitplaatsen en voorzieningen te vragen bij een ticketbureau.

## Drinkwater

Over het algemeen kan het water uit de kraan gewoon worden gedronken in Schotland.

## GELDZAKEN

In Groot-Brittannië is de euro nog niet ingevoerd en wordt dus nog betaald met de Britse pond. Er zijn bankbiljetten in coupures van vijftig, twintig, tien en vijf pond, en er zijn munten van één pond en van vijftig, twintig, tien, vijf, twee pence en van één penny. Schotland geeft ook eigen bankbiljetten en munten uit, waarvan de waarde gelijk is aan de pond. In Engeland is men echter niet altijd bereid dit geld te accepteren.

Pinnen kan in Schotland eigenlijk overal. In sommige - grotere - winkels kan je gebruik maken van travellercheques, die ook bij banken kunnen worden verzilverd. De meeste grotere hotels, restaurants en winkels accepteren ook internationale creditcards, zoals Visa. Let op:

vele kleinere logementen [Bed & Breakfast] accepteren geen creditcards. Het is dus aan te raden om contant geld mee te nemen.

## PRAKTISCHE INFORMATIE

### Accommodatie

In Schotland is vrijwel overal onderdak te vinden, zelfs op de meest afgelegen eilanden. In het hoogseizoen is het handig om ruim van tevoren te bespreken, vooral in Glasgow en Edinburgh ten tijde van festivals. Naast de talloze hotels, inns [herbergen] en pensions, staat Schotland bekend om bed & breakfasts. Soms zijn het halve hotels, maar vaak ook zijn het particulieren die enkele kamers, inclusief een heus Schots ontbijt, verhuren. Ze bieden de gelegenheid om rechtstreeks met de plaatselijke bevolking in contact te komen. Als de kamers al zijn verhuurd hangt er een bord: no vacancies. Guesthouses zijn iets formeler, maar de scheidingslijn is niet altijd duidelijk te trekken. Verder wordt er veel gebruikt gemaakt van vakantiehuysjes. Vooral cottages, oude landarbeidershuizen, zijn populair.

De Schotse campings zijn over het algemeen goed, maar eenvoudig. In sommige streken zijn er niet veel campings, dus kan het handig zijn om van tevoren goed te informeren. Soms kan er bij een boer gekampeerd worden en ook wildkamperen mag, maar alleen in verlaten gebieden van de Hooglanden en op sommige eilanden voor de kust.

### Adressen

Britse ambassade in Nederland, Lange Voorhout 10, 2514 ED Den Haag. Telefoon: 070 364 58 00

Nederlandse ambassade in Groot-Brittannië, 38 Hyde Park Gate, Londen SW7 5DP. Telefoon: 0044 (0)20 75903200



### Elektriciteit

De standaardvoltage in Groot-Brittannië bedraagt 240 v AC, 50Hz. Er is een driepolige adapterstekker en/of elektrische convertor voor nodig om eigen meegebrachte elektrische apparaten te kunnen gebruiken.

### Feestdagen

Op de volgende feestdagen zijn alle winkels en openbare gebouwen in Schotland gesloten: Nieuwjaarsdag, 2 januari, Goede Vrijdag, May day bank holiday [1<sup>e</sup> maandag in mei], Sprink bank holiday [laatste maandag in mei], Summer bank holiday [1<sup>e</sup> maandag in augustus] en eerste en tweede kerstdag.

### Openingstijden

Winkels zijn over het algemeen open van 9.00 tot 17.30 uur. Op zaterdag blijven winkels in steden de hele middag open. Kleinere steden en dorpen kennen nog wel een 'early closing day', een wisselende doordeweekse middag dat de winkels gesloten zijn. In Schotland zijn op zondag ook vaak winkels open.

Postkantoren zijn open op werkdagen van 9.00 tot 17.30 uur en op zaterdag van 9.00 tot 12.30 uur.

Banken zijn van maandag tot en met vrijdag open van 9.15 tot 16.00 of 16.45 uur. Kleine filialen hebben lunchpauze van 12.30 tot 13.30 uur.

### Reistijd

De maanden mei, juni en juli zijn het meest ideaal voor een bezoek aan Schotland. Het voorjaar is relatief droog, terwijl het later in de zomer meer regent. In het najaar wordt de westkust van Schotland geplaagd door flinke stormen en mistbanken.





## Tijdsverschil

De Britse tijdzone is vernoemd naar het dorpje Greenwich [bij Londen]. De zogeheten Greenwich Mean Time [GMT] ligt één uur voor op onze Central European Time [CET]. Bij een reis naar Groot-Brittannië 'win' je dus een uur, wat je echter bij de terugreis weer verliest. Met andere woorden: 12.00 uur in Nederland = 11.00 uur in Groot-Brittannië. Ook kennen de Britten zomertijd.

## Veiligheid

Het onderstaande geldt meer voor Londen dan voor Schotland, maar omdat het een reisadvies voor heel Groot-Brittannië is, wordt het hier toch vermeld: Zoals bekend zijn op 7 juli en 21 juli 2005 in Londen terroristische aanslagen gepleegd in de metro en in een stadsbus. De reparatiewerkzaamheden zijn voltooid en het openbaar vervoer rijdt weer. Omdat niet wordt uitgesloten dat er in de toekomst nieuwe aanslagen zullen worden gepleegd, wordt reizigers aangeraden altijd de aanwijzingen van de lokale veiligheidsautoriteiten in de gaten te houden.

Bron: [travelreport.nl/landen/europa-en-rusland/schotland-landeninformatie](http://travelreport.nl/landen/europa-en-rusland/schotland-landeninformatie)



Sanaigmore  
Foto van de website [islayinfo.com](http://islayinfo.com)



# BARLEY BROTH / SCOTCH BROTH

*“Meg Dods called it ‘the bland, balsamic barley-broth of Scotland’. This is the pot-au-feu of Scotland and enough is usually made for two days, the second day’s broth being known a ‘cock-crown kail’. It was well known in the eighteenth century and Faujas de St Fond, the king of France’s Commissioner for Wines, who visited Scotland in the 1780’s, commented on its excellence: ‘... a large dish of Scots Soup, composed of broth of beef, mutton and sometimes fowl, mixed with a little oatmeal, onions, parsley and a considerable quantity of peas. Instead of slices of bread, as in France, small slices of mutton and giblets of fowl are thrown into this soup.’*

## Ingrediënten [voor ongeveer 8 porties]

900 gram vlees uit de nek van een lam of schaap, waarbij het vet weggesneden is [je kunt dit makkelijk krijgen bij een Islamitische slagerij]

1 grote ui, in ringen gesneden

3 à 4 in blokjes gesneden knolrapen [knolselderij kan ook]

75 gram gepelde gerst of gort

het witte gedeelte van 2 grote speren prei

125 gram verse erwten [geen diepvries]

75 gram droge split-erwten.

1 kleine witte kool, aan stukken gesneden.

3 middel-grote wortelen, geraspt of in blokjes gesneden

2 eetlepels gehakte peterselie

2.5 liter water

zout en peper

## Bereiding

Week de gedroogde erwten en de gerst.



Snij het vlees aan stukken, en doe het in een grote braadpan met het water.

Breng dit aan de kook en schep het schuim eraf. Kruid het naar smaak.

Voeg dan de geweekte erwten en gerst toe aan deze “pot Barley”. Laat dit 20 tot 30 minuten zachtjes koken. Voeg dan de knolraap, de wortelen, de ui en de prei toe en breng het weer aan het koken. Laat het dan afgedekt ongeveer 90 minuten sudderen totdat het vlees zacht geworden is. Doe dan de kool en de verse erwten erbij en laat het dan nog maximaal 20 à 30 minuten sudderen.

Proef een paar minuten voor het serveren of er nog bijgekruid moet worden en voeg ook de peterselie toe. Serveer de soep met een moot lamsvlees per persoon.

Sommige koks serveren de “broth” eerst, en serveren het vlees achteraf met een kappertjes-saus. De groenten kunnen aan het seizoen aangepast worden. Wanneer er bief gebruikt wordt, kan in plaats van de kool gebruik gemaakt worden van boerenkool, selderie en artisjokken.

## Variatie

Gewelde droge bonen kunnen ook toegevoegd worden. Gebruik ongeveer 50 gram.

Overgebleven stukken kip of kieldelen kunnen samen met de kool toegevoegd worden.

Het gerecht kan ook volledig gemaakt worden met gekookt gevogelte in plaats van het lamsvlees. Het heet dan “Hen Broth”.

Bron: [hermans.org/culinair/FAC/barleybrothscotchbroth.html](http://hermans.org/culinair/FAC/barleybrothscotchbroth.html)

## RESTAURANTS

Hielander [schotsrestauranthielander.nl](http://schotsrestauranthielander.nl)  
Stadsboerderij De Koebrug [dekoebrug.nl](http://dekoebrug.nl)

## HOTELS

Veldenbos [veldenbos.nl](http://veldenbos.nl)

## DANSSCHOLEN

Royal Scottish Country Dance - Delft Branch [rscds-delft.nl](http://rscds-delft.nl)  
School of Highland Dancing [carieke.nl](http://carieke.nl)

## PIPEBANDS

Nederlandse Organisatie van Doedelzakbands [novdb.nl](http://novdb.nl)  
Saint Andrews Pipe Band [sapb.nl](http://sapb.nl)  
Scotia Pipers [scotiapipers.co.uk](http://scotiapipers.co.uk)  
The First Haarlem Pipeband [haarlem-pipe-band.tmfweb.nl](http://haarlem-pipe-band.tmfweb.nl)  
The Hague Highland Pipe Band & Dancers [hhpb.nl](http://hhpb.nl)  
The Red Rose of Lochbuie [redroseoflochbuie.nl](http://redroseoflochbuie.nl)

## DOEDELZAKSPELERS

ThePiper.nl [thepiper.nl](http://thepiper.nl)

## WINKELS

The World of Scotland [theworldofscotland.nl](http://theworldofscotland.nl)

## REIZEN

DFDS Seaways [dfds.nl](http://dfds.nl)  
Stena Line [stenaline.nl](http://stenaline.nl)  
Visit Norfolk [visitnorfolk.co.uk](http://visitnorfolk.co.uk)  
Visit Shetland [visitshetland.com](http://visitshetland.com)

Visit Scotland [visitscotland.com/nl](http://visitscotland.com/nl)

## WOOLLEN COMPANIES

Strathmore Woollen Company [tartanbystrathmore.com](http://tartanbystrathmore.com)  
House of Edgar [houseofedgar.com](http://houseofedgar.com)

## VERENIGINGEN

Scots In Assen [scotsinassen.nl](http://scotsinassen.nl)  
Scots Heritage [scotsheritage.nl](http://scotsheritage.nl)  
Scouting ds. Ferguson [dsferguson.nl](http://dsferguson.nl)

## TARTANS AUTHORITY

[tartansauthority.com](http://tartansauthority.com)

## MEER INFO OP SCHOTLANDDIGIZINE.NL



### THE WORLD OF SCOTLAND

*Schotland in Nederland*



**2800 Tartans in 43 staalboeken**  
**Stof per meter leverbaar**  
**Haggis - Shortbread - Marmalades**  
**Scone-mix - Clotted cream**  
**CD's - Boeken - Quaichs - Plaids**  
**Whisky- & Golf-items**  
**Highland wear - Kilts & Kiltverhuur**  
**Kado's en nog veel meer!**

Griendweg 5 - 3295 KV 's-Gravendeel - zaterdag 10.00 - 17.00  
Telefoon: 078 - 676 23 67 - [www.theworldofscotland.nl](http://www.theworldofscotland.nl)

# DISTILLERY BESPROKEN - IMPERIAL

**Current Owners:** Pernod Ricard. **Location:** Speyside

**Water source:** The Ballintomb Burn

1897 Established by Thomas Mackenzie

1898 Taken over by Dailuaine-Talisker Distilleries Ltd

1899 Silent

1919 Re-opened

1925 Ownership transferred to DCL

1955 Scottish Malt Distillers Ltd. [SMD] renovate and reopen

1965 Stills increased from 2-4

1985 Closed

1989 Allied Distillers reopen

1998 Mothballed

2005 Taken over by Pernod Ricard

Passing through the small village of Aberlour, home of Walkers Shortbread, a steep road leads up to Carron where, in a hollow on the banks of the River Spey and next to the former Carron station, Imperial Distillery lies.

Built in 1897, by Thomas MacKenzie, it coincided with Queen Victoria's Diamond Jubilee, which was no doubt an influencing factor when naming the distillery.

With a shaky start and history Imperial distillery started production in the summer of 1898 only to close a year later for over 20 years. Production did recommence in 1919 but, again, for only six years.

Pine forests surround every viewpoint of the distillery, and there are many well kept distillery houses, a quaint traditional red telephone box and neatly cut lawns surround the distillery buildings. It makes for an impressive sight.



IMPERIAL 1998 BATTLEHILL  
SINGLE MALT SCOTCH WHISKY

Imperial 1998 Battlehill is round and balanced. It is marked by honey, apples, pineapples and orange. Includes vanilla and milk chocolate. There is a slight grassiness. Balance is between these fruity notes and sweet oaky malt. Dry finish.

The construction of Imperial differs from other Speyside distilleries as it was built of red Aberdeen brick with an iron beam and pillar framework to make it fire resistant. A nearby water supply of quality is a key factor in the location of any suitable distillery site. Imperial, however is 60 feet above the River Spey and next to a railway line.

The water supply originates from the Mannoeh hills to form the Ballintomb Burn from where the water is drawn. Although, the location of the railway line was considered originally to be important than proximity to the Spey it did not stop the line from closing in the late 1960's.

## Cooling water

A distillery requires a large quantity of cold water to supply the condensers in the still house. This water cools the hot alcohol vapours from the stills and leaves the condensers at a considerably higher temperature.

At Imperial Distillery the cooling water travels for two and a half miles and comes from the Ballintomb Burn. As it travels by gravity there is no power required to feed the water into the condensers, which makes for a very efficient system.

A problem arose with reintroducing the hot water from the condensers back into the burn, as, by law, it was too hot. Allied's Chief Engineer Manager, Tom Dunn, managed to overcome this problem by designing a series of walls within the dam. This created a long canal by which the hot water has to travel before it reaches the outlet and is reintroduced into the burn safely.

# WHISKIES BESPROKEN

## Tamnavulin 12 years old

Speyside, 70 cl., 40%

Binnen het grotere gebied van Speyside - vanaf het noorden gelegen aan de Cairngorm mountains tot aan de Moray firth - ligt het kleinere district rondom de Glen van de rivier de Livet. De in en rondom dit dal geproduceerde whisky's zijn bekend om hun samenhang. De stijl is vrij licht, elegant en gecompliceerd van smaak en aroma. De Tamnavulin distilleerderij ligt in het hart van de Glen en vertoont dan ook duidelijk deze stijl. De distilleerderij van Tamnavulin is aan de steile kant van het dal aan de rivier de Livet gelegen. De naam betekent "molen op de heuvel".



De distilleerderij werd door Invergordon gebouwd in de jaren zestig. Het is een modern, zakelijk gebouw, iets minder aantrekkelijk dan de andere distilleerderijen in dit gebied. Na de overname van de distilleerderij door White & Mackay tot aan de sluiting in 1996 heeft Tamnavulin altijd zijn eigen mout met de Saladin Box geproduceerd. Van al de malts uit de gemeente Glenlivet, heeft deze Tamnavulin de lichtste body, maar niet de lichtste smaak. Bij het proeven komt de smaak wat nadrukkelijker over dan de Tomintoul, waarmee de malt van Tamnavulin het best vergeleken kan worden. De gebouwen van de distilleerderij zijn nu in gebruik voor het kaarden van wol.

Kleur: bleek geel. Neus: gemaaid gras, iets turf, kruidig, olie-achtig, aroma van geplette gerst. Smaak: licht en soepel, grassig, iets citroen en licht kruidig met een aromatische aangename fruitige afdronk, die aan een Lowland malt doet denken.



## Glentromie 12 years old

Highland, 70 cl., 40%

Glentromie or/and Drumguish Distillery is one of the Newset Distillery build in Scotland. In 1990 or 1991 they produces there first New Spirit. Glentromie Single Malt was initially meant for the American Market. Flowery fresh nose with a fruitiness finish. Slightly hints of Marshmallows.

When I wanted to start my first dram, I examined the bottle, and saw that this stuff was distilled at the same distillery as Drumguish. The Speyside distillery, on the banks of the river Tromie, only started production in 1991, so how can this be a single malt? Nevertheless, that's what it said on

the label. Bummer. I've had a Drumguish NAS from this distillery a few years back which was pretty bad [40 points], so this new Glentromie 12 may just be an inventive way to circumvent a bad image. Based on my experiences with Drumguish, I feared the most.

Not too much reason for that, as it transpired. A reasonably nice nose; fresh with hints of coffee on a solid but distant sherry sweet base. Chemical toy goo. The taste was not spectacular, but interesting. Starts with a decent menthol and malt character; very little sweetness but a decent burn. Then bread. Falls apart after a few minutes, though. The finish is rather unpleasant too.

First impression: Nose superior to palate. Way better than the Drumguish 3, but still a bit of a disappointment as a single malt whisky. Preliminary rating: 62 - 64 points. A lot of bottles improve after some breathing, though....

Bron: [maltmadness.com/1040-049.html#044](http://maltmadness.com/1040-049.html#044)

In de afgelopen periode van feestdagen kom je steeds weer tot de conclusie dat er ook best wel veel genietters in Nederland zijn die meerdere dranken lekker vinden, maar het zich òf niet gunnen òf niet permitteren willen in de dagelijkse beslommeringen.

Volgens mij is dit een foute gedachte, want we zijn allemaal mensen van de dag en wie weet wat ons nog boven het hoofd hangt waardoor we al dat lekkers ons misschien wel moeten ontzeggen.

Ook is deze tijd van het jaar weer de periode om plannen voor de vakantie te maken en ik moet zeggen dat wij plannen hebben om ook weer naar Schotland te gaan en dat maakt me nu al zenuwachtig.

Inmiddels is het drie jaar geleden dat we er geweest zijn en wie weet wat er zoal veranderd is. Of zou er in dit tijdsbestek in een land als Schotland niet zoveel veranderen? Ik denk eerlijk gezegd van niet, want volgens mij is er zelfs na tien jaar nog niets veranderd.

Wij hebben het plan opgevat om te vliegen naar Aberdeen en vandaar uit met een auto een deel van de kastelenroute en een deel whiskytrail te doen. Dit alles in een tijdsbestek van drie tot vier dagen, want daarna moet er weer gewerkt gaan worden en komen de voorbereidingen voor **“The Strong Taste”** er weer aan.

Maar laten we vooral niet vergeten om in dit nieuwe jaar eens goed te genieten van alle lekkere whisky's die dat mooie Schotland ons biedt.

Een favoriet van mij is toch wel de Benriach 12 jaar. Een mooie, wat vette whisky met frisse tonen. Licht met in de verte wat turf gevolgd door een mooie complex



lange afdronk, die heel mild is en waarin de alcohol prachtig in harmonie is met de drank.

Als je iemand eens wil verrassen met een andere whisky, schroom dan ook niet om een Ben Nevis of Old Pulteney te nemen. Beide mooie whisky's die het verdienen om geproefd te worden.

Wat 2008 ons brengt, moet de toekomst ons maar vertellen, maar wat ons betreft hopen wij nog vele mooie whisky's te mogen proeven en gaan wij er weer alles aan doen om ook volgend jaar weer menige whiskyproeverij te mogen organiseren met natuurlijk als hoogtepunt **“The Strong Taste”** op de eerste zaterdag in oktober.

Leen

P.S.: bezoek ook [nog] eens onze geheel vernieuwde website:

**[debodega-vanwijk.nl](http://debodega-vanwijk.nl)**

### **Klein stukje info over Benriach**

De Benriach distilleerderij ligt tussen de plaatsen Rothes en Elgin, rijdend vanuit Rothes komt men eerst Longmorn tegen en even verder ligt Benriach. Deze distilleerderijen behoren tot dezelfde eigenaar. Ben is berg uit het Schots vertaald en Riach is de naam van een direct in de buurt gelegen boerderij. Benriach werd in 1898 opgericht door John Duff.



# PROEVERIJ BAS BAAN - ZWIJNDRECHT - 30 NOVEMBER 2007

## Een nosing & tasting om niet snel te vergeten!

De avond was een initiatief van de heer Baan van Wijnhandel-Slijterij Bas Baan uit Zwijndrecht en werd geleid door de heer Høvig, whiskykenner en groot verteller en speciaal voor de gelegenheid overgekomen uit Schotland waar hij een landgoed bezit.

Het bijzondere aan deze proeverij waren de opbouw en de te proeven selectie. Hoewel het 'introductiepraatje' meestal standaard is en gekoppeld aan een importeur, nu kon de heer Høvig zich op geheel eigen wijze uitleven met een reeks door Wijnhandel-Slijterij Bas Baan zelf geselecteerde whisky's. Bovendien droeg de locatie, de oudheidkamer van museum 'De Vergulde Swaen' in Zwijndrecht, bij aan een voor het proeven van whisky passende sfeer.

Zowel voor de leek als voor de kenner was het gebodene interessant. De leek kon via een 'traditionele' Glenfiddich, een blend en een single grain kennismaken met een Macallan 10 y.o. cask strength en de kenner werd getraakteerd op een 25 jaar oude Highland Park! Waar maak je dat nog mee?

Halverwege de avond konden wij de heer Høvig even bij laten komen door de bezoekers te vertellen over onze passie, Schotland en na afloop van het 'officiële' gedeelte konden de deelnemers informeel, onder begeleiding van heerlijke hapjes, nagenieten van een serie Edradours, Highland Parks en Macallans en een woordje met ons over het Schotland Digizine wisselen.



## Op volgorde geproefde whisky's:

- |                                    |                                 |
|------------------------------------|---------------------------------|
| 1 Glenfiddich 12 y.o.              | 6 Laphroaig 10 y.o.             |
| 2 Famous Grouse - blend            | 7 Lagavullin 5 y.o. - Signatory |
| 3 Black Barrel - single grain      | 8 Highland Park 25 y.o.         |
| 4 Macallan 10 y.o. - cask strength | 9 Frysks Hynder                 |
| 5 Macallan 15 y.o. - fine oak      |                                 |

## WIJNHANDEL-SLIJTERIJ BAS BAAN

Prins Bernhardstraat 1, 3331 BN Zwijndrecht, 078 612 52 26



## [SPECIAAL]SLIJTERIJEN

Appeldoorn	Velp	appeldoorn.nl
Bas Baan	Zwijndrecht	078 612 52 26
Bottelier	Divers	bottelier.nl
Cadenhead's	Amsterdam	cadenhead.nl
De Bodega Van Wijk	Capelle a/d IJssel	debodega-vanwijk.nl
De koning	's Hertogenbosch	whiskykoning.nl
Dirck III	Divers	dirckiii.nl
Dobbels-Lefevere	Waregem [B]	dobbels-lefevere.be
Drankenshop Broekmans	Heusden-Zolder [B]	drankenshop.be
Gall & Gall	Divers	gall.nl
Hans Reijnders	Sluis	whiskeyhouse.nl
't Hekeltje	Alkmaar	hekeltje.nl
Herfkens Slijterijen	Divers	herfkens-slijterijen.nl
Het Plein	Veenendaal	slijterij-hetplein.nl
Kraakman's Wijnhandel	Alkmaar	kraakman.nl
Liquid Gold	Haarlem	liquidgold.nl
Mitra	Divers	mitra.nl
Royal Mile Whiskies	Schotland	royalmilewhiskies.com
Single Malt Whisky Shop	Geel-Zammel [B]	fisser.be/whisky
The Old Pipe	Sint-Oedenrode	theoldpipe.com
Van Wees Whisky Shop	Amersfoort	whiskyworld.nl
Van Zuylen	Loosduinen	whiskyvanzuylen.nl
Verhaar	Bilthoven	whiskyshop.nl
Versailles	Nijmegen	versaillesdranken.nl
Vidra	Wervershoofd	slijterij-vidra.nl
WhiskyKopen.nl	Leek	whiskykopen.nl
Whisky Place	Berkel en Rodenrijs	whiskyplace.nl
Whiskycorner	Houthalen [B]	whiskycorner.be
Wijn & Whisky Schuur	Scharnegoutum	wijnwhiskyschuur.nl

## BARS

G.c. de Heerenkamer	Nunspeet	veldenbos.nl
Hotel 'Zee en Duin'	Katwijk Aan Zee	zeeenduin.nl
North End	Leiden	north-end.nl
The Glengarry	Gent [B]	glengarry.be
Whiskycafé L&B	Amsterdam	whiskycafe.nl

## SPECIAAL

The Ultimate		whiskyworld.nl
Berry Bros & Rudd		
<i>Single Malt Whiskies</i>		win@euronet.nl
Helen Arthur		importeur:
<i>Single Cask Collection</i>		versaillesdranken.nl
Douglas Laing & Co.		douglaslaing.com
Duncan Taylor & Co.		dtscotch.com

## MAGAZINES

De Kiln		usquebaugh.nl
Whisky Passion		whiskypassion.nl
Whisky etc.		whiskyetc.nl

## VERENIGINGEN

International Whisky Society		whiskysociety.nl
King's Court Whisky Society		kcws.nl
Scotch Malt Whisky Society		smws.nl
Scotch Single Malt Whisky Society		ssmwsociety.nl
Usquebaugh Society		usquebaugh.nl
		levenswater.nl

## DIVERSEN

Classic Malts		malts.com
---------------	--	-----------

# WWW WHISKY VERVOLG

Schotse Malt Whisky Cursus  
The Whisky Talker  
Wenneker Distilleries  
Whisky Distilleries  
Whisky Festival Noord Nederland

robinbrilleman.nl  
thewhiskytalker.nl  
wenneker.nl  
whisky-distilleries.info  
wfnn.nl

## DISTILLERIES

Aberlour  
Arran  
Ardbeg  
Armorik  
Auchentoshan  
Balblair  
Ballantine's  
BenRiach  
Benromach  
Ben Nevis  
Black Bottle  
Bladnoch  
Blair Athol  
Bowmore  
Bruichladdich  
Buffalo Trace  
Connemara  
Cooper's Choice  
Edradour  
Finlaggan  
Frysk Hynder  
Glanalmond  
Glenfiddich

aberlour.co.uk  
arranwhisky.com  
ardbeg.com  
distillerie-warenghem.com  
auchentoshan.co.uk  
balblair.com  
ballantines.com  
benriachdistillery.co.uk  
benromach.com  
bennevisdistillery.com  
blackbottle.com  
bladnoch.co.uk  
discovering-distilleries.com  
bowmore.co.uk  
bruichladdich.com  
buffalotrace.com  
connemarawhiskey.com  
vintagemaltwhisky.com  
edradour.co.uk  
vintagemaltwhisky.com  
usheitdistillery.nl  
vintagemaltwhisky.com  
glenfiddich.com

Glenfarclas  
Glengoyne  
Glenmorangie  
Glenrothes  
Glenrothes  
Glen Garioch  
Glen Moray  
Highland Park  
Jura  
Laphroaig  
Tantallan  
The Balvenie  
The Famous Grouse  
The Glenlivet  
The Glenrothes  
The Glenturret  
The Macallan  
The Speyside  
Vallei

glenfarclas.co.uk  
glengoyne.com  
glenmorangie.com  
theglenrothes.com  
glenrotheswhisky.com  
glengarioch.co.uk  
glenmoray.com  
highlandpark.co.uk  
isleofjura.com  
laphroaig.com  
vintagemaltwhisky.com  
thebalvenie.com  
famousgrouse.com  
theglenlivet.com  
glenrotheswhisky.com  
glenturret.com  
themacallan.com  
speysidedistillers.co.uk  
valleidistil.nl

## WHISKYPROEVERIJEN

De Whisky Proevers

whiskyproevers.nl

## IMPORTEURS

A Brand New Day  
Bresser & Timmer  
Diageo  
Intercaves

abnd.nl  
bressertimmer.nl  
diageo.nl  
intercaves.nl

**MEER INFO OP SCHOTLANDDIGIZINE.NL**